

Volby a volební chování

Typologie stran

- Kadrová (Elite) strana
- Masová strana
- Catch-all strana (Kirchheimer 1966)
- Kartelová strana (Katz & Mair 1995)

Cleavage theory (Lipset a Rokkan, 1967)

Národní revoluce (16.–19. století)

- Centrum vs. periferie
- Stát vs. církev

Průmyslová revoluce (19.–20. století)

- Město vs. venkov
- Práce vs. kapitál

Postmaterialistická hodnotová revoluce (Inglehart 1977)

- Kulturní liberalismus vs. konzervatismus)

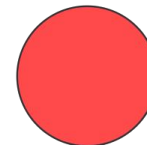
Owner

Church

Urban

Centre

Worker

State

Rural

Periphery

Columbia School volebního chování (P. F. Lazarsfeld)

- volba jako sociální akt
- socioekonomický status (třída, příjem, povolání), náboženství a místo bydliště (město vs. venkov)
- two-step flow of communication
- sociální homogamie a skupinové normy

Psychologický model (Michigan school)

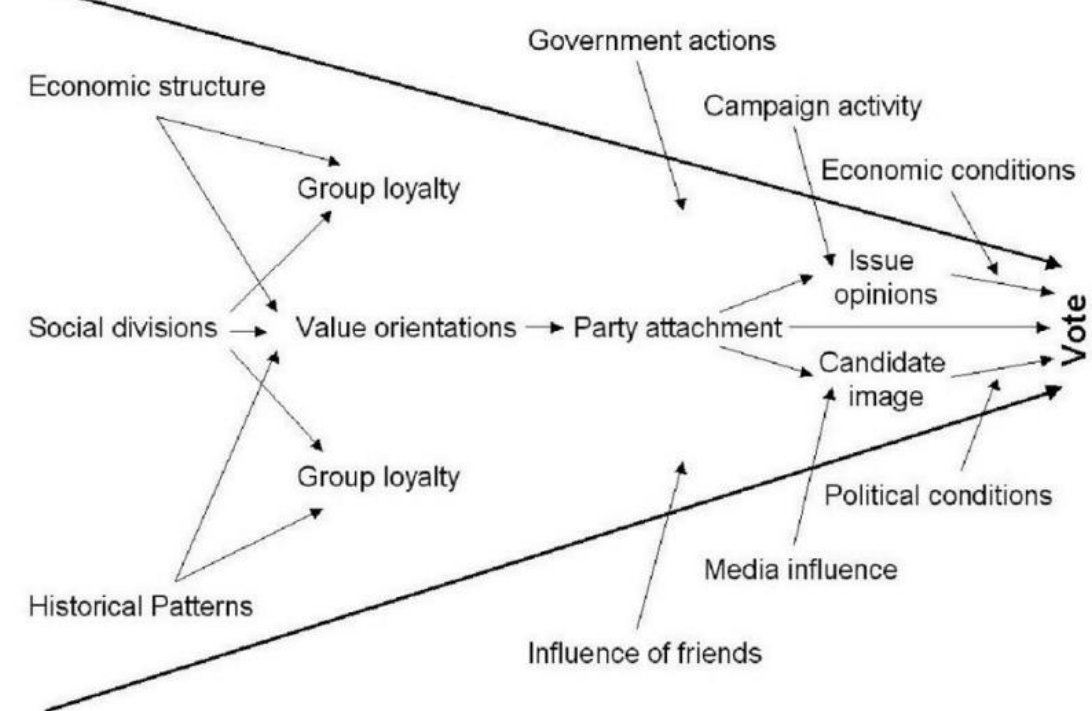
Stranická identifikace – jádro modelu

- Směr
- Intenzita
- Stabilita v čase

Trychtýř kauzality

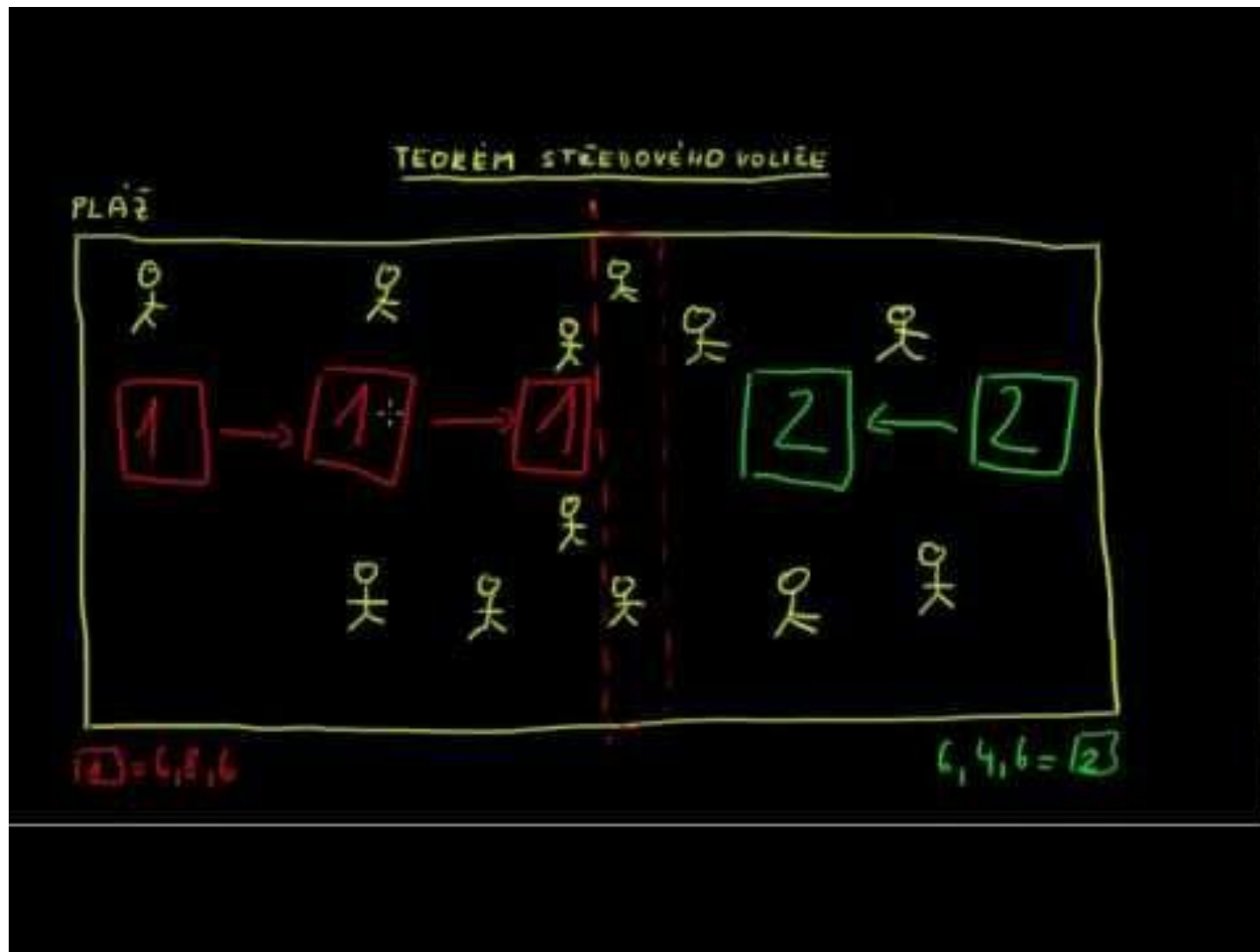
Normální volba a odchylky

Řadoví voliči mají velmi nízkou ideologickou konzistenci

Racionální volba (Downs 1957)

- Racionální volič
- Teorém mediánového voliče – konvergence programů hlavních stran ke středu
- Racionální nevědomost

Model issue voting

- Salientní témata – tedy subjektivně důležité, vysoké v jeho hierarchii priorit (strany nesoutěží o pozice na stejných tématech, ale o to, která témata budou na agendě)
- Issue ownership – kompetentní ownership,
- Valence issues vs. position issues
- Retrospektivní issue voting (Fiorina 1981)